

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ ИНСТИТУТА ЗА НЕСТАЛА ЛИЦА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2013. ГОДИНУ

Број: 01/02/03-08-16-1-490/14

Сарајево, јун 2014. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	2
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	4
1.	Увод	4
2.	Поступање по ранијим препорукама	4
3.	Систем интерних контрола.....	5
4.	Буџет	7
5.	Планирање и извјештај о раду.....	7
6.	Преглед расхода буџета.....	9
6.1	Текући издаци.....	9
6.2.	Капитални издаци.....	11
6.3.	Капитални грантови	11
7.	Биланс стања	12
8.	Јавне набавке.....	12
9.	Кореспонденција	13
III	ПРИЛОГ	14
	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗЈАВА О ОДГОВОРНОСТИМА.....	14
	Преглед расхода буџета за 2013. годину	
	Биланс стања на 31.12.2013. године	
	Изјава о одговорностима руководства	

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Увод

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја (биланса стања, прегледа прихода, примитака и финансирања, прегледа расхода буџета по економским категоријама, посебних података о платама и броју запослених, прегледа динамике запошљавања, прегледа сталних средстава у облику ствари и права, прегледа капиталних улагања и анализу извршења буџета – текстуални дио) у **Институту за нестала лица Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Институт) за годину која се завршава 31. децембра 2013. године.

Поред финансијских извјештаја, предмет ревизије била је и усклађеност пословања Института са одговарајућим законима и прописима који имају утицаја на финансијске извјештаје за 2013. годину.

Одговорност руководства

Руководство Института је одговорно за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за текућу фискалну годину, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност укључује и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед пријеваре или грешке.

Поред одговорности за припрему и презентацију финансијских извјештаја, руководство Института је одговорно за пословање у складу са одговарајућим законима и прописима и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и примјенљивим Оквиром Међународних стандарда врховних ревизионих институција (ISSAI). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услјед пријеваре или грешке. Приликом процјене ризика ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу осмишљавања ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такођер оцењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и систем интерних контрола.

Поред одговорности за изражавање мишљења о финансијским извјештајима, наша одговорност је изражавање мишљења о томе јесу ли активности, финансијске трансакције и информације, по свим битним питањима, усклађене са одговарајућим законима и прописима. Ова одговорност укључује обављање процедура како би добили ревизионе доказе о томе користе ли се средства за одговарајуће намјене које су одређене законом и прописом. Ове процедуре укључују процјену ризика од значајних неслагања са законима и прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основу за наше мишљење.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Института приказују фер и истинито, по свим битним питањима, стање имовине и обавеза, прихода и расхода на 31.12.2013. године и извршење буџета за годину која се завршила на наведени датум у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Института у току 2013. године биле су у свим значајним аспектима усклађене са одговарајућим законима и прописима.

Истицање предмета

Не изражавајући резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на:

- тачку 3. Извјештаја, дио који се односи на мандат Управног одбора, Колегија директора и Надзорног одбора;
- тачку 6.3. Извјештаја, дио који се односи на Капиталне грантове - Трошкови ексхумација несталих лица;
- тачку 8. Извјештаја која описује недовољно ефикасан систем јавних набавки.

Сарајево, 25.06.2014. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Миленко Шего

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА**

Џевад Некић

**ЗАМЈЕНИЦА
ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА**

Божана Трнинић

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. Увод

Институт је правно лице које је регистровано као институција Босне и Херцеговине на које су, у сагласности с одредбама Закона о несталим лицима¹, пренесена управна овлашћења за обављање послова у вези с процесом тражења несталих лица и издавања одговарајућих исправа.

Савјет министара БиХ и Међународна комисија за нестала лица (ICMP) потписали су, крајем 2005. године, Споразум о преузимању улоге суоснивача за Институт за нестала лица Босне и Херцеговине² (у даљем тексту: Споразум). У циљу разрјешења судбине несталих лица у/из Босне и Херцеговине, које су нестале у периоду од 30.04.1991. до 14.02.1996. године, потписници Споразума дефинисали су да је Институт надлежан да:

- прикупља, обрађује и систематизује информације о несталим лицима, о појединачним и масовним гробницама;
- успоставља централну и јединствену базу података о несталим лицима, евидентира и извјештава обитељи несталих укључујући и издавање потврда о нестанку и идентитету жртава, усаглашено са Законом о несталим лицима;
- проналази, провјерава и обиљежава локалитете масовних и појединачних гробница;
- учествује у ископавањима и ексхумацијама из масовних и појединачних гробница;
- учествује у асанацији терена, аутопсијама, антрополошким обрадама, идентификацијама, увиђајима на лицу мјеста и другим радњама и поступцима који се односе на нестала лица;
- сарађује с надлежним органима власти, укључујући органе правосуђа, другим организацијама и Међународним кривичним судом за бившу Југославију (ICTY);
- сарађује с међународним и домаћим организацијама и институцијама које се баве питањима несталих лица, посебно с Међународним комитетом Црвеног крижа и Друштвом Црвеног крижа БиХ у сагласности с њиховим мандатом;
- подржава обитељи несталих лица и њихова удружења, укључујући и пројекте које предложи Савјетодавни одбор;
- проводи истраживања и друге пројекте у вези с несталим лицима;
- организира и пружа обуку у одговарајућим стручним областима;
- чува посмртне остатке до њихове коначне предаје обитељима или упока;
- пружа помоћ обитељима несталих лица при сахранама њихових сродника;
- обезбјеђује средства из буџета и донација;
- сарађује с надлежним институцијама Републике Хрватске и Државне заједнице Србије и Црне Горе и другим државама, у сагласности с важећим законима Босне и Херцеговине и међународним споразумима;
- пружа расположиве податке надлежним органима и институцијама у сагласности с важећим законима и прописима;
- обавјештава јавност о резултатима истраживања и утврђеним чињеницама;
- шири свијест о хуманој димензији трагедије несталих лица и њихових обитељи и
- проводи све друге активности у вези с тражењем и идентификацијом несталих лица.

Институт има својство правног лица са сједиштем у Сарајеву.

2. Поступање по ранијим препорукама

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је ревизију Института за 2012. годину и изразила позитивно мишљење с истицањем предмета. Основ изражавања оваквог

¹ Службени гласник БиХ, број 50/04

² Службени гласник БиХ - Међународни уговори, број 13/05

мишљења односи се на непостојање плана дјеловања борбе против корупције и стратешког планирања те недостатке везано за функционисање система јавних набавки. У Извјештају о ревизији за 2012. годину дате су препоруке којима се сугерише предузимање одређених активности на унапрјеђењу пословања и отклањању недостатака у даљем пословању. Увидом у предузете активности те освртом на реализацију датих препорука утврдили смо сљедеће:

- **Реализоване препоруке:**

Институт је у 2013. години усвојио Правилник о превенцији и борби против корупције.

- **Нереализоване препоруке:**

Институт није предузео активности везане за стратешко планирање институције. Још увијек није ријешено питање именовања чланова Управног одбора, Надзорног одбора и Колегија директора³. Систем интерних контрола везано за трошкове ексхумација, није унапријеђен у односу на претходну годину. Поново су уочени недостаци система јавних набавки.

3. Систем интерних контрола

Институт је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усаглашеност пословања са законима и прописима. Контролно окружење чини основ система интерних контрола и подразумијева руковођење и стил управљања, организациону структуру и компетентности и политике људских ресурса.

У недостатку јединствених правила и стандарда потрошње на нивоу институција БиХ, Институт је интерним актима одредио правила за кориштење и ограничења одређених категорија трошкова. Уочени недостаци система интерних контрола односе се на праћење реализације буџета, систем јавних набавки те праћење реализације закључених уговора.

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁴ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁵, интерну ревизију у Институту би требало обављати Министарство за људска права и избјеглице БиХ. У текућој години нису провођене активности везане за интерну ревизију.

- **Руковођење, организација и људски ресурси**

Органи управљања, руковођења и надзора у Институту су: Управни одбор, Колегиј директора и Надзорни одбор. Ради остваривања интереса чланова обитељи несталих лица, у оквиру Института је формиран Савјетодавни одбор.

Управни одбор има шест чланова који се именују на периоде од четири године и не могу бити поновно именовани. Управни одбор је надлежан за: доношење Статута Института; именовање и разрешење чланова Колегија директора; доношење годишњег програма рада; доношење Правилника о унутрашњој организацији и других општих аката; усмјеравање, контролу и оцјењивање рада чланова Колегија директора и др. послове у складу са Законом.

Колегиј директора има три члана које именује и разрјешава Управни одбор, на основу јавног конкурса. Колегиј директора руководи Институтом и одговоран је за

³ Институт нема механизам да реализује дату препоруку

⁴ Службени гласник БиХ, број 27/08, 32/12

⁵ Службени гласник БиХ, број 49/12

организовање, руковођење и представљање Института, за законитост рада и извршавање одлука Управног одбора.

Надзорни одбор Института има три члана, који се именују на мандат од четири године и не могу бити поновно именовани.

Органи управљања, руковођења и надзора налазе се у техничком мандату. Члановима Надзорног одбора мандат је истекао 12.12.2010. године, члановима Управног одбора 07.06.2011. године, а члановима Колегија директора 01.07.2012. Институт је упутио допис суоснивачима Института за покретање процедуре именовања нових чланова Управног и Надзорног одбора. Током 2013. године, чланови Колегија директора, обављали су своју функцију као вршиоци дужности, до окончања конкурсне процедуре и избора и именовања чланова Колегија директора. Завршетак конкурсне процедуре условљен је усаглашавањем ставова оснивача Института у погледу реорганизације Института.

Савјет министара БиХ је 10.07.2013. године донио Одлуку о формирању радне групе задужене да предложи измјене прописа у дијелу који се односи на организацију управљачке структуре Института за нестала лица БиХ⁶. Према споменутој одлуци, радна група је била дужна у року 120 дана сачинити приједлог измјене прописа који се односи на организацију управљачке структуре.

До периода обављања завршне ревизије, Институт није обавјештен о активностима радне групе везано за питање реорганизације.

Препоручујемо надлежним институцијама да ријеше питање статуса и реорганизације Института, имајући у виду да је истекао мандат свим члановима органа управљања, руковођења и надзора у Институту.

Организациона структура успостављена је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста из 2007. године, којом је предвиђено 55 радних мјеста, а са 31.12.2013. запослена су 52 лица. Основне организационе јединице Института су: кабинет Колегија директора, сектор за тражење, ексхумацију и идентификацију; сектор Средишње евиденције несталих и сектор за опште, правне и финансијске послове. Унутар сектора за тражење, ексхумацију и идентификацију формиране су подручне и теренске канцеларије.

У процесу ревизије сагледано је и управљање људским ресурсима Института. Под управљањем људским ресурсима подразумевају се међусобно повезане активности и процеси од којих су најважнији: планирање броја радних мјеста, анализа послова тј. радних мјеста, дефинисање компетенција и вјештина за свако радно мјесто, процес селекције, професионална обука и развој запослених, унапрјеђење знања и вјештина запослених, мотивација запослених и међуљудски односи те комуникација са запосленим. Институт не посједује властите политике управљања људским ресурсима. Обука запосленика, реализована је у границама финансијских могућности.

Због ограничених буџетских средстава, запослени у Институту недовољно се едуцирају кроз присуствовања семинарима, обукама и конференцијама које организују разне организације и институције. Запослени у Институту, немају статус државних службеника, због чега нису у могућности судјеловати на разним видовима бесплатних обука које се организују за државне службенике. Институт не врши оцјењивање рада запосленика у складу са Правилником о поступку оцјењивања, унапређивања и награђивања запосленика у Институту.

Препоручујемо Институту да у наредном периоду, без обзира на одређена вањска ограничења, посвети пажњу управљању људским ресурсима, које би се требало заснивати на системској анализи стања и потреба.

⁶ Службени гласник БиХ, број: 62/13 од 06.08.2013.

4. Буџет

Расположива средства Института у 2013. години износила су **3.266.005 КМ**. Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине, Институту су одобрена средства у укупном износу од 3.217.000 КМ, од чега 2.021.000 КМ за текуће издатке, а 1.196.000 КМ за капиталне грантове. Институту су у 2013. години одобрена средства текуће буџетске резерве у износу од 36.483 КМ. На основу накнаде штете од осигуравајућег друштва, Институт је наплатио износ од 12.522 КМ. Средства текуће буџетске резерве одобрена су за бруто плате за једног запосленог, који је судском пресудом враћен на посао.

У току године, Институт је на основу сагласности Министарства финансија и трезора БиХ, извршио једно реструктурисање расхода. Реструктурисањем расхода, умањене су позиције: путни трошкови (15.000 КМ), набавка материјала (7.500 КМ), уговорене услуге (5.000 КМ) и капитални грантови појединцима (300.000 КМ), а повећане позиције: накнаде трошкова запослених (16.500 КМ), набавка опреме (11.000 КМ) и капитални грантови другим нивоима власти (300.000 КМ).

Извршење буџета Института са 31.12.2013. године износило је **3.223.511 КМ** што је мање од одобреног буџета за 42.494 КМ или што представља 99% реализације буџета.

Због слабости система интерних контрола у праћењу реализације појединих буџетских позиција, трошкови у укупном износу од 17.424 КМ књижени су на погрешна конта. Погрешна књижења односе се трошкове употребе возила (9.615 КМ), трошкове телефона (2.488 КМ), накнаде трошкова запослених (2.448 КМ), трошкове енергије, гријања и воде (1.879 КМ) и др.

Трошкове је потребно књижити на одговарајућа конта, у складу са Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.

5. Планирање и извјештај о раду

- **Стратешки план, програм рада и извјештај о раду**

Стратешки план: Институт није израдио стратешки план развоја. Основне смјернице рада Института дефинисане су Законом о несталим лицима и Споразумом о преузимању улоге суоснивача за Институт за нестала лица БиХ. Стратешким планом, институција утврђује што жели постићи (стратешки циљеви) и како то направити уважавајући динамику околине у којој дјелује. Стратешко планирање је управљачко средство (алат) које омогућава институцији да што боље проводи своје законом дефинисане надлежности, осигура да сви унутар институције теже остваривању истих циљева те да обави самопроцјену и прилагођавање правца којим се институција креће, реагирајући при томе на промјене у окружењу.

Препоручујемо Институту, да предузме активности везане за успостављање процеса стратешког планирања. Стратешким планом потребно је утврдити стратешке циљеве, активности за имплементацију циљева, носитеље активности, рокове имплементације циљева те показатеље за праћење и процјену провођења утврђених циљева. Стратешки циљеви требају бити усаглашени с документом оквирног буџета, буџетским захтјевом, програмом рада и извјештајем о раду.

Документ оквирног буџета Института садржи два буџетска програма: тражење, ексхумација и идентификација и стратешко управљање и администрација.

Програм рада: Основни задаци пословања у 2013. години су: јачање организационих и руководних функција; сарадња са Тужилаштвом БиХ и другим државним институцијама надлежним за рјешавање проблема несталих лица; јачање и оспособљавање Експертне групе за ексхумацију и обраду посмртних остатака; успостављање радних тијела за утврђивање стања у објектима за чување посмртних остатака; јачање регионалне сарадње; доградња организационе структуре. Програмом рада дефинисане су планиране активности органа управљања, руковођења и надзора те активности основних организационих јединица. Управни одбор усвојио је 10.04.2013. године Програм рада за 2013. годину.

Извјештај о раду: Према наводима из Извјештаја за 2013. годину, због рада у техничком мандату свих управљачких тијела, у значајној мјери, отежано је доношење битних одлука за рад и доношење дугорочних мјера везаних за реализацију основне дјелатности Института. Везано за тражење несталих лица, у току 2013. године, извршена су 73 пробна копања, 184 ексхумације, ексхумирано је 814 тијела те идентифицирано 536 несталих лица.

Везано за Средишњу евиденцију несталих, Комисија за верификацију је у 2013. години одржала 44 сједнице и верифицирала 3674 предмета. Значајан допринос раду Комисије за верификацију и сектора Средишње евиденције несталих, представљао је и пројект потпоре Владе Велике Британије који је реализован у 2013. години уз посредништво ICMP-а.

Извјештај о раду, усваја се на сједници Управног одбора и доставља суоснивачима. До периода обављања завршне ревизије, Извјештај за 2013. годину није усвојен од стране Управног одбора.

У Изјави о одговорностима за остваривање циљева институције⁷, Институт је навео главне циљеве утврђене Програмом рада за 2013. годину с процентом извршења и то: ексхумација несталих лица (196%) и идентификација ексхумираних лица (63%).

- **Превенција корупције**

Институт је у складу са Стратегијом за борбу против корупције 2009-2014. Савјета министара БиХ и Акционом плану за provedбу Стратегије, усвојио Правилник о превенцији и борби против корупције.

Акционим планом за provedбу Стратегије, дефинисано је да институције власти на свим нивоима БиХ донесу и План интегритета са зацртаним циљевима. Агенција за превенцију корупције и координацију борбе против корупције је у 2014. години обавијестила Институт да су сачињени и објављени акти везани за израду и провођење плана интегритета.

Препоручујемо Институту да у циљу борбе против корупције и успостављања система управљања ризицима од корупције, предузме активности на изради Плана интегритета.

⁷ Члан 22а. став (1) Закона о финансирању институција БиХ (Службени гласник БиХ, број: 61/4, 49/09 и 41/12)

6. Преглед расхода буџета⁸

6.1 Текући издаци

- **Бруто плате**

Издаци за бруто плате и накнаде са 31.12.2013. године остварени су у износу од 1.221.993 КМ. Укупан број запослених са 31.12.2013. године износио је 52, од чега су 49 запосленика у радном односу на неодређено вријеме, а три на одређено радно вријеме. Обрачун плата врши се у складу са Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ. У 2013. години, Институт није вршио исплате стимулација.

- **Накнаде трошкова запослених**

Накнаде трошкова запослених исказане су у износу од 167.881 КМ. Значајније накнаде односе се на: топли оброк (65.820 КМ), превоз са посла и на посао (23.755 КМ), смјештај функционера (16.860 КМ), одвојени живот (13.118 КМ) и регрес (14.703 КМ). Исплате накнада вршене су у складу са подзаконским актима који регулишу поједине врсте накнада.

- **Путни трошкови**

Издаци за путне трошкове, реализовани су у износу 36.328 КМ, од чега за путне трошкови у земљи 34.778 КМ а путне трошкове у иностранству 1.550 КМ. Значајни издаци на путним трошковима у земљи односе се на трошкове путовања личним возилом (15.592 КМ) и трошкове дневница (14.002 КМ). Путовања се односе на послове асанација и ексхумација, те састанке Управног одбора и Савјетодавног одбора.

- **Издаци телефонских и поштанских услуга**

Издаци телефонских и поштанских услуга исказани су у износу од 48.981 КМ а односе се на: издатке за мобилне телефоне (20.528 КМ), фиксне телефоне (17.235 КМ), интернет (6.396 КМ) и поштанске услуге (4.822 КМ).

Мобилни телефони: У складу са интерним актом, право на накнаду за кориштење мобилног телефона у службене сврхе остварују 33 запосленика. Висина накнада креће се у распону од 80 КМ за истражиоце до 200 КМ за директора. Институт прати потрошњу трошкова мобилних телефона а евентуална прекорачења одобрених лимита сnose корисници ових права.

- **Издаци за употребу возила**

Укупни издаци за употребу возила износе 147.031 КМ. Значајни трошкови односе се на издатке за гориво (83.236 КМ), издатке за оправку (37.392 КМ) и осигурање возила (15.137 КМ).

Кориштење службених возила је регулисано је Правилником о кориштењу службених возила и Правилником о контроли и утрошку горива за превоз службеним возилима. Право на кориштење службених возила остварују чланови Колегија директора и запослени у подручним и теренским канцеларијама Института који обављају послове тражења, ексхумације и идентификације несталих лица. Институт је са 31.12.2013. године, располагао са 23 службена возила, од којих једно није кориштено током године.

⁸ Преглед расхода буџета за 2013. годину приказан је у Табели I. у прилогу Извјештаја.

Ревизијом предметних издатака утврђено је како Институт води евиденцију о употреби службених возила у обрасцима путних налога, међутим наведене евиденције нису свеобухватне те је потребно унапријеђење овог процеса. Такођер, констатовано је да није успостављен задовољавајући систем праћења реализације уговора везаних за набавку и испоруку горива, осигурање, регистрацију и одржавање возила.

Потребно је осигурати свеобухватне евиденције о кориштењу возила те унаприједити интерне контроле везано за праћење трошкова возила.

- **Унајмљивање имовине и опреме**

Трошкови унајмљивања имовине и опреме исказани су у износу од 167.120 КМ а односе се на унајмљивање простора и зграда (164.628 КМ) и унајмљивање паркинг простора (2.492 КМ). У односу на претходну годину трошкови су већи за 28.495 КМ или 21%.

Унајмљивање простора и зграда: Институт плаћа трошкове унајмљивања простора за потребе сједишта Института, пет подручних и пет теренских канцеларија. Значајнији трошкови унајмљивања на годишњем нивоу односе се на: сједиште Института (109.259 КМ), подручна канцеларија Мостар (11.848 КМ), подручна канцеларија Тузла (9.968 КМ) и подручна канцеларија Бања Лука (9.600 КМ). У 2013. години, повећана је површина закупљеног простора за сједиште Института у Сарајеву те су и трошкови мјесечног закупа повећани са 6.833 КМ (укупна површина 292м² по цијени од 23,40 КМ/м²) на 9.105 КМ (укупна површина 389,10м² по цијени од 23,40 КМ/м²).

- **Уговорене услуге**

Издаци за уговорене услуге остварени су у износу 171.916 КМ. Значајни трошкови односе се на: остале неспоменуте услуге и дацбине (107.619 КМ), уговоре о дјелу (8.400 КМ) и услуге репрезентације (9.007 КМ).

Остале неспоменуте услуге и дацбине: Издаци за остале неспоменуте услуге и дацбине остварени су у износу од 107.619 КМ, од чега се износ од 104.400 КМ односи се на исплате накнада члановима Управног одбора, Надзорног одбора и Савјетодавног одбора (укупно 14 лица). Мјесечни износи накнада су: за Управни одбор 4.100 КМ (четири члана по 800 КМ и предсједник 900 КМ), за Надзорни одбор 1.600 КМ (два члана по 500 КМ и предсједник 600 КМ) и за Савјетодавни одбор 3.000 КМ (шест чланова по 500 КМ).

Уговори о дјелу: Укупни издаци остварени на основу нето исплата по уговорима о дјелу износе 8.400 КМ. Током године Институт је ангажовао десет лица на основу закључених уговора о дјелу за обављање послова чишћења.

Услуге репрезентације: Трошкови репрезентације исказани су у износу 9.007 КМ и већи су у односу на претходну годину за 1.641 КМ или 22%. Према презентираним подацима, на конту услуге репрезентације књижени су трошкови који не припадају овој врсти расхода (гориво, телефони, одржавање) у укупном износу од 3.103 КМ. Интерним актом из 2007. године, дефинисано је да чланови Колегија директора могу самостално располагати средствима репрезентације у мјесечном износу од 300 КМ, а остали запосленици на основу одобрења чланова Колегија директора.

6.2. Капитални издаци

Расположива средства за капиталне издатке у 2013. години износе **23.522 КМ**. Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ, Институту нису одобрена средства за капиталне издатке. Преструктурисањем расхода повећана је позиција набавка опреме у износу од 11.000 КМ а на основу накнаде штете за украдено возило од осигуравајућег друштва, наплаћена средства у износу од 12.522 КМ. Капитални издаци реализовани су у износу **23.522 КМ**, за набавку службеног возила⁹.

6.3. Капитални грантови

Законом о буџету за 2013. годину, Институту су одобрена средства за капиталне грантове у укупном износу од 1.196.000 КМ. У току 2013. године, Институт је уз одобрење Министарства финансија и трезора БиХ извршио преструктурисање одобрених буџетских средстава, те је са позиције Капитални грантови појединцима – грант за укуп ексхумираних лица, за износ од 300.000 КМ повећао средства за капиталне грантове другим нивоима власти – грант тужилаштвима, док је укупан износ од 1.196.000 КМ остао непромијењен у односу на одобрени буџет за 2013. годину. Средства за капиталне грантове, реализована су у износу од 1.169.391 КМ, од чега за трошкове ексхумација 900.000 КМ а трошкове укупа идентифицираних несталих лица у БиХ 269.391 КМ.

Трошкови ексхумација несталих лица: Одлуком о расподјели средстава за ексхумацију за 2013. годину и Одлукама о измјенама и допунама наведене Одлуке, Институт је одобрио расподјелу планираних средстава за ексхумације у укупном износу од 900.000 КМ на девет тужилаштава и то: Кантонално тужилаштво Унско-санског кантона (100.000 КМ), Кантонално тужилаштво Зеничко-добојског кантона (85.000 КМ), Кантонално тужилаштво Тузланског кантона (360.000 КМ), Кантонално тужилаштво Сарајево (30.000 КМ), Кантонално тужилаштво Средњо-босанског кантона у Травнику (46.000 КМ), Кантонално тужилаштво Херцеговачко-Неретванског кантона у Мостару (78.000 КМ), Кантонално тужилаштво Босанско-Подрињског кантона у Горажду (35.000 КМ), Кантонално тужилаштво Посавског кантона у Орашју (5.000 КМ) и Кантонално тужилаштво Источно Сарајево (161.000 КМ).

Кориштење средстава за ексхумације регулисано је Правилником о начину кориштења средстава Института за ексхумације и идентификације, који дефинише да су тужилаштва дужна достављати мјесечне извјештаје и годишње извјештаје о утрошку дозначених средстава. Наведени Правилник не дефинише одговарајући начин контроле намјенског кориштења дозначених средстава, јер на основу мјесечних и годишњих извјештаја није могуће потврдити намјенско кориштење. Утврдили смо да тужилаштва достављају Институту извјештаје о утрошеним средствима те у појединим случајевима и правдајућу документацију. Увидом у документацију која се доставља уз извјештаје о утрошку средстава, уочили смо да у појединим случајевима није достављена цјелокупна и потпуна документација, која потврђује те извјештаје.

Обзиром да се значајан износ буџетских средстава издваја за ове трошкове, поново препоручујемо да се детаљно анализира овај процес, утврде проблеми и ризици који се могу јавити, те заједно са надлежним тужилаштвима предузму активности на унапређењу система интерних контрола везано за контролу и надзор намјенског кориштења додијељених средстава крајњим корисницима.

⁹ Видјети тачку 8. Извјештаја

7. Биланс стања¹⁰

Укупна актива Института на 31.12.2013. године износи **271.194 КМ** и односи се на новчана средства (2.001 КМ), краткорочна потраживања (41 КМ) и неотписану вриједност сталних средстава (269.152 КМ). Укупна пасива Института на дан 31.12.2013. године износи **487.205 КМ** и односи се на краткорочне текуће обавезе (151.218 КМ), обавезе према запосленим (66.835 КМ) и изворе средстава (269.152 КМ). Краткорочне текуће обавезе односе се на обавезе према добављачима које су измирене у наредној години. Институт је извршио попис сталних средстава, ситног инвентара, новчаних средстава, потраживања и обавеза 31.12.2013. године.

У 2013. години, Институт је укњижио натуралну донацију у вриједности од 11.571 КМ.

8. Јавне набавке

Према презентираним подацима, Институт је у току 2013. године провео шест отворених поступака и један конкурентски захтјев за достављање понуда. Укупна вриједност закључених уговора на основу проведених поступака износи 158.465 КМ. Финансијски значајнији износи односе се на набавку горива (95.150 КМ), набавку возила (21.871 КМ) и набавку канцеларијског материјала (15.960 КМ). Поступке јавних набавки проводила је стална комисија.

Ревизијом проведених поступака, утврђено је да у већини случајева није изабран одговарајући поступак набавке те да је Институт проводио процедуру отвореног поступка за вриједности набавки за које је могуће провести поступак конкурентског захтјева (одржавање рачунарске опреме у вриједности од 6.000 КМ, осигурање возила у вриједности од 13.267 КМ, набавка канцеларијског материјала 18.673 КМ, сервисирање моторних возила 33.000 КМ). Готово за све поступке утврђена је неусаглашеност планиране и процијењене вриједности набавке те неусаглашеност са расположивим средствима. Уочени су недостаци тендерских документација везано за састављање спецификације понуда те недостаци у самом провођењу процедура који се односе на слање обавијести о најуспјешнијем понуђачу, осигурање конкуренције за предметни поступак те слање обавјештења о додјели уговора.

Неопходно је извршити детаљну анализу комплетног процеса јавних набавки и предузети конкретне активности које ће допринијети успостављању системски организованог процеса јавних набавки од самог планирања до адекватног система праћења реализације уговора.

Уочени су сљедећи недостаци за поступке јавних набавки:

Набавка возила: Распожива средства за набавку у износу од 23.522 КМ осигурана су реструктурисањем расхода (11.000 КМ) и наплатом штете за украдено возило од осигуравајуће куће (12.522 КМ). Институт је започео поступак набавке без сагласности за намјенску структуру капиталних издатака, која је накнадно добивена. Проведен је поступак конкурентског захтјева без додатне објаве обавијести. Конкурентски захтјеви упућени су на адресе три понуђача који су доставили своје понуде. Констатовано је, како су два понуђача која су доставила понуде, чланови исте групације те да су сва три понуђача понудила возило исте марке. С изабраним добављачем, закључен је уговор о набавки у вриједности од 25.589 КМ. С обзиром да Институт није имао потребна средства за набавку возила, уговорена вриједност плаћена је у два дијела (износ од 23.522 КМ плаћен је у 2013. години, а 2.067 КМ у 2014. години). Наведено није у складу са одобреним буџетом за 2013. годину, нити са важећим рачуноводственим начелима и правилником о рачуноводству.

¹⁰ Биланс стања на 31.12.2013. године приказан је у Табели II. у прилогу Извјештаја

Сматрамо да провођење поступка конкурентског захтјева без додатне објаве обавијести упућивањем захтјева на адресе три понуђача не обезбјеђује стварну конкуренцију. Препоручујемо Институту да усклади вриједности набавке са планираним вриједностима и одобреним буџетом за буџетску годину.

Набавка услуга сервисирања моторних возила: Проведена је процедура отвореног поступка (процијењена вриједност набавке износи 33.000 КМ). У предвиђеном року достављене су двије понуде. Додављач за услуге сервисирања возила изабран је на основу јединичних цијена појединих услуга одржавања, без дефинисања укупне вриједности и оквирних количина. Избором доављача на основу јединичних цијена, може бити изабран скупљи доављач с обзиром да нису дефинисани сви остали битни елементи понуде.

Препоручујемо Институту да убудуће приликом креирања тендерске документације за овакву врсту услуга поред јединичне цијене норма сата сервисера предвиди и остале битне елементе понуде и оквирне количине како би се могла извршити правилна евалуација понуда.

- **Реализација јавних набавки**

Ревизијом је констатовано како Институт није успоставио евиденције за праћење реализације закључених уговора те да су у појединим случајевима значајно прекорачене вриједности закључених уговора.

Канцеларијски и компјутерски материјал: Институт је прекорачио вриједност закљученог уговора за набавку канцеларијског и компјутерског материјала. На основу закљученог уговора у вриједности од 48.839 КМ, извршене су набавке у износу од 82.840 КМ (34.001 КМ више од уговорене вриједности). Такођер, уочено је да се врше набавке роба које нису предвиђене закљученим уговором и да фактурисане цијене нису уговорене. Институт нема успостављене евиденције о потрошњи материјала на основу којих би се пратила реализована вриједност и количина.

Препоручујемо Институту да успостави ефикасан систем интерних контрола који ће осигурати праћење реализације уговора и правовремено покретање процедура.

9. Кореспонденција

Институт није у остављеном року доставио коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2013. годину, тако да овај Извјештај представља коначни извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2013. годину.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Мирела Бошњак

**Руководилац Одјела за
финансијску ревизију**

Муневера Бафтић

Чланови тима:

Сеида Капо, ревизор

Азра Хусић, помоћни ревизор

**Руководилац Одјела за
развој, методологију и
контролу квалитете**

Драгољуб Ковинчић

III ПРИЛОГ

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗЈАВА О ОДГОВОРНОСТИМА

Преглед расхода буџета за 2013. годину

Назив институције: Институт за нестала лица БиХ

Табела I.

Опис	Одобрен и буџет	Усклађивањ а буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	2.021.000	25.483	2.046.483	2.030.598	99
Бруто плате и накнаде	1.187.000	36.483	1.223.483	1.221.993	100
Накнаде трошкова запослених	152.000	16.500	168.500	167.881	100
Путни трошкови	54.000	-15.000	39.000	36.328	93
Издаци телефонских и пошт.услуга	49.000		49.000	48.981	100
Издаци за енергију и ком. услуге	36.000		36.000	35.764	99
Набавка материјала	38.000	-7.500	30.500	30.495	100
Издаци за усл. превоза и горива	92.000		92.000	91.987	100
Унајмљивање имовине и опреме	170.000	0	170.000	167.120	98
Издаци за текуће одржавање	43.000		43.000	42.996	100
Издаци за осигурање	20.000		20.000	15.137	76
Уговорене и друге посебне услуге	180.000	-5.000	175.000	171.916	98
2. Капитални издаци	0	23.522	23.522	23.522	100
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме		23.522	23.522	23.522	100
Набавка осталих сталних средстава			0		
Реконструкција и инвест.одржавање			0		
3. Текући грантови	1.196.000	0	1.196.000	1.169.391	98
Капитални грантови др.нивоима власти	600.000	300.000	900.000	900.000	100
Капитални грантови појединцима-укопи	596.000	-300.000	296.000	269.391	91
4. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
5. Новчане донације	0	0	0	0	
Укупно (1+2+3+4+5)	3.217.000	49.005	3.266.005	3.223.511	99

Напомена: колона 2 у збиру треба да одговара одобреном буџету по закону тако што:

вишегодишње капиталне издатке одобрене у буџету за текућу годину треба приказати под ред.бројем 4. у колони 2.

вишегодишње капиталне издатке пренесене из ранијих година треба приказати под редним бројем 4. у колони 3.

новчане донације одобрене у буџету за текућу годину треба приказати под редним бројем 5. у колони 2.

новчане донације одобрене ван буџета за текућу годину треба приказати под редним бројем 5. у колони 3.

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило дана 25.02.2014. године.

Предсједавајући Колегија директора
Марко Јуришић

Биланс стања на дан 31.12.2013. године

Назив институције: Институт за нестала лица БиХ

Табела II.

Опис	31.12.2012.	31.12.2013.	Индекс 3/2
1	2	3	4
1.Готовина, крат.потраживања, разграничења и залихе	620	2.042	329
Новчана средства	154	2.001	1.299
Краткорочна потраживања	466	41	9
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	345.575	269.152	78
Стална средства	1.145.145	1.180.687	103
Исправка вриједности	799.570	911.535	114
Неотписана вриједност сталних средстава	345.575	269.152	78
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	346.195	271.194	78

3. Краткорочне обавезе и разграничења	46.469	218.053	469
Краткорочне текуће обавезе	45.835	151.218	330
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	634	66.835	10.542
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења			
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	345.575	269.152	78
Извори средстава	345.575	269.152	78
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	392.044	487.205	124
------------------------------	----------------	----------------	------------

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.8. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило дана 25.02.2014. године

Председавајући Колегија
директора
Марко Јуришић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI1580) предвиђа да ревизор треба добити одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Института за нестала лица Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Институт) дужно је осигурати да финансијски извјештаји за 2013. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ („Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/12), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 33/07 и 16/10 и протокол Министарства финансија и трезора број: 01-05-02-1-656-1712 од 23.01.2012. године) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-644-1/12 од 20.01.2012. године). Руководство је такођер обавезно поступати у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2013. годину (Службени гласник БиХ број 100/12) и пратећим упутствима, појашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Института.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухваћају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије.
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи;

Руководство је такођер одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера како би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 27.05.2014. године

Предсједавајући
Колегија директора

Марко Јуришић